

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ถึง ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๑. พืชตระกูลกะหล่ำ (เช่น คะน่ำ กะหล่ำปลี ผักกาดขาว กะหล่ำดอก บรอกโคลี ฯลฯ)

ฝนฟ้าคะนอง และมีฝนตกหนักบางพื้นที่

ทุกระยะการเจริญเติบโต

• โรคใบจุด (เชื้อรา *Alternaria brassicicola* และ *A. brassicae*)

โรคนี้อาจเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช

อาการระยะต้นกล้า: เกิดแผลเล็กๆ สีน้ำตาลเข้มที่ลำต้น โดยพืชจะแสดงอาการคล้ายโรคเน่าคอดิน ทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต

อาการระยะต้นโตถึงระยะเก็บผลผลิต: มักพบบนใบและก้านใบ เกิดเป็นแผลจุดเล็กๆ สีเหลือง ต่อมาแผลขยายใหญ่ขึ้นเป็นสีน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะเป็นวงค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ

ในกะหล่ำปลี ถ้าเกิดโรคหลังจากห่อหัวแล้ว และสภาพอากาศมีความชื้นสูง จะเกิดอาการเน่าอย่างรุนแรงทั้งหัวในกะหล่ำดอก และบรอกโคลี ถ้าเกิดอาการที่ดอก จะทำให้เกิดแผลสีน้ำตาล โดยจะเริ่มจากช่อดอกที่อยู่ริมนอกกลมเข้ามาด้านใน หากเป็นรุนแรงดอกทั้งดอกจะถูกทำลายทั้งหมด

การป้องกัน

๑. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค ไม่นำเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่พบการเกิดโรคมานปลูก

๒. แช่เมล็ดในน้ำอุ่นประมาณ ๕๐ องศาเซลเซียส (การเตรียมน้ำอุ่นโดยต้มน้ำให้เดือดแล้วเติมน้ำธรรมดาลงไปหนึ่งเท่า) นาน ๒๐-๓๐ นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราไอโพรไดโออน ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕-๑๐ กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม ก่อนปลูก

๓. หลีกเลี่ยงการปลูกพืชในแปลงปลูกที่เคยมีการระบาดของโรค อย่างน้อย ๓-๔ ปี

๔. ไม่ปลูกพืชให้หนาแน่นจนเกินไป ควรให้มีแสงแดดส่องผ่านได้

๕. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อโรค

๖. เมื่อเริ่มพบโรคในระยะกล้า ควรถอนต้นกล้านำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที ถ้าเริ่มพบโรคในระยะต้นโต ควรตัดใบที่เป็นโรคออกแล้วพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น อะซอกซิสโตรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๕-๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๒. มะเขือเทศ

ทุกระยะการเจริญเติบโต

• โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย *Ralstonia solanacearum*)

อาการเริ่มแรกใบล่างจะเหี่ยวและร่วงลง ใบแก่ที่อยู่ล่างๆ มีอาการเหลือง และใบที่เหี่ยวจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ระยะแรกจะแสดงอาการเหี่ยวเฉพาะเวลากลางวันที่อากาศร้อนจัด ต่อมาอาการเหี่ยวจะนานขึ้นจนกระทั่งเหี่ยวถาวรทั้งวัน อาการจะลามขึ้นไปยังส่วนยอด ขอบใบม้วนลงด้านล่าง เมื่อถอนต้นขึ้นมาพบว่ารากเกิดอาการเน่า และถ้าตัดลำต้นตามขวางแช่น้ำสะอาด ภายใน ๕-๑๐ นาทีจะมี

เมื่อสีเขียวขุ่น (bacterial ooze) ไหลออกมาตามรอยตัดเป็นสายละลายปนกับน้ำออกมา หากอาการรุนแรงจะพบภายในลำต้นกลวง เนื่องจากเนื้อเยื่อถูกทำลายโดยเชื้อสาเหตุโรค และมะเขือเทศจะตายในที่สุด

การป้องกัน

๑. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้อีก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี
๒. ฆ่าเชื้อสาเหตุโรคในดินปลูกโดยการอบดินฆ่าเชื้อด้วยยูเรีย อัตรา ๘๐ กิโลกรัม และปุ๋ยขี้วัว อัตรา ๘๐๐ กิโลกรัมต่อพื้นที่ ๑ ไร่ โดยอบทิ้งไว้ ๒-๓ สัปดาห์ก่อนปลูกพืช
๓. อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเกษตร ควรฆ่าเชื้อโดยจุ่ม หรือพ่นด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐% หรือ คลอรีน ๑๐% ก่อนใช้ทุกครั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดของเชื้อ
๔. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ขุดต้นและดินบริเวณรอบต้นออก นำไปทำลายนอกแปลงปลูก โรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุดออกเพื่อลดการระบาดของเชื้อสาเหตุโรค
๕. ไม่ควรปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ พริก และถั่วลิสง บริเวณใกล้แปลงปลูกมะเขือเทศที่เป็นโรค เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรค
๖. ปรับระบบการให้น้ำ ควบคุมความชื้นในดินไม่ให้มากเกินไป เพื่อลดการเกิดโรค
๗. ในพื้นที่ที่เกิดโรคระบาด ควรปลูกพืชหมุนเวียนที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น ข้าวโพด ข้าวฝ้าย ถั่วเหลือง สลับกันเป็นเวลามากกว่า ๑ ปี